

با اخلاق زندگی کنیم

اگر دورویی کنیم و دروغ بگوییم و... خلاصه، اگر ظاهرا یا باطنا اهل گناه و معصیت باشیم و در عین حال اهل عبادت و فرایض و شب‌زنده‌داری هم باشیم، پس اثربخشی عبادات‌مان را چگونه باید ارزیابی کنیم؟...

اگر دورویی کنیم و دروغ بگوییم و... خلاصه، اگر ظاهرا یا باطنا اهل گناه و معصیت باشیم و در عین حال اهل عبادت و فرایض و شب‌زنده‌داری هم باشیم، پس اثربخشی عبادات‌مان را چگونه باید ارزیابی کنیم؟... در آموزه‌های دینی به ما یاد داده‌اند که نماز اگر نماز باشد، قابلیت بازدارندگی بسیار بالایی در برابر این آلودگی‌ها خواهد داشت: (ان الصلوة تنهى عن الفحشاء والمنکر) و اگر چنین نشود و اثر بازدارندگی، تربیتی و آموزشی عبادات ما، ناقص و کوتاه‌مدت باشد، بدون تردید یک جای کار مشکل دارد. درواقع چنین عبادت بی‌روح و خالی از محتوایی، به صورت یک عادت روزمره و به تعبیری اعتیاد مذهبی درآمده است.

امام علی(علیه السلام) در خصوص چنین عبادت‌های غیرآگاهانه‌ای می‌فرمایند: «عبادتی که فاقد پشتوانه تفکر و تأمل باشد، خیر و برکتی ندارد.» در طول تاریخ، کم نبوده‌اند آنهایی که ظاهرا دیندار و مسلمان بوده‌اند اما با تمسک به ظواهر دینی، با عمل خودشان بی‌دینی و جهل و خشونت را ترویج کرده‌اند.

توجه داشته باشید که یکی از پیام‌های جدی خداوند به پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) در قرآن همین است که: «انک لعلي خلق عظیم: یعنی ای پیامبر، ما تو را بر خلق و خوبی نیکو مبعوث کردیم.» و به واسطه همین رحمت و رافت الهی نسبت به مردم با ملاحظت رفتار کردی. در عین حال، خداوند به پیامبر هشدار می‌دهد که: «و ان کنت فظا غلیظ القلب لانفضوا من حولک: یعنی اگر اهل خشونت و تندی بودی، بدون تردید آنان از اطراف تو پراکنده می‌شدند.»

به جاست که در این آموزه‌های قرآنی و اخلاقی خودمان خوب تأمل کنیم و صفات لطیفی چون مداراگری، رافت و مهربانی را در خود پرورش دهیم. به جاست که از این پس با این هدف عبادت کنیم و از خدا مدد بجوییم تا به مرور همه روابط خود را اخلاقی‌تر کنیم و از خشونت و ناراستی فاصله بیشتری بگیریم.

نویسنده: دکتر سیدحسن علم‌الهدایی / عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد